

**2018-2019 ОҚУ ЖЫЛЫНЫҢ АУДАНДЫҚ ОЛИМПИАДАСЫ
ГЕОГРАФИЯДАН ТЕОРИЯЛЫҚ ТҮР ТАПСЫРМАЛАРЫ
10 СЫНЫП**

Тапсырманы орындау уақыты – 90 минут

1 - Тапсырма. Келесі ұғымдарға анықтама беріңіз: абразия, дюна, эккер, реэмиграция, даунтаун. (Әр дұрыс жауапқа 2 ұпай. **Барлығы 10 ұпай**).

2 - Тапсырма. Есепті шешіңіз. (Әр дұрыс жауапқа 2 ұпай. **Барлығы 10 ұпай**).

Есеп 1. 1:100 000 масштабтағы планда орманның ауданы тік төртбұрыш пішінді, қабырғалары 34 мм және 52 мм. Орманның ауданын га анықтаңыз?

Есеп 2. 1: 25 000 масштабтағы топографиялық планда шоссе мен шахта арасындағы қашықтық 7,2 см құрайды. Екінші планда бұл қашықтық 6 см құрайды. Екінші планның масштабы қандай?

Есеп 3. Егер жергілікті уақыттың Лондонның жергілікті уақытынан 5 сағат 8 минутқа айырмашылығы болса, онда қала қай бойлықта жатыр?

Есеп 4. А тауының шыңында атмосфералық қысым 240 мм сынап бағанасына тең, В тауының шыңында сынап бағынасы – 380 мм. Егер олардың етегінде атмосфералық қысым қалыпты жағдайда болса, таулар биіктігінің айырмасын анықтаңыз.

Есеп 5. 2016 жылы облыстағы халықтың орташа жылдық саны 14 млн. адам., оның 25%-ын 15 – 49 жастағы әйелдер құрайды. Бір жыл ішінде облыста 37000 адам туылып, 21000 адам, оның ішінде 1 жасқа дейінгі – 1056 сәби қайтыс болды. Облысқа тұрақты тұруға 23000 адам келді, ал облыстан басқа жерлерге тұрақты тұруға 12500 адам қоныс аударды. Халықтың механикалық өсім коэффициентін анықтаңыз.

3- Тапсырма. Тест тапсырмалары (Әр дұрыс жауапқа 1 ұпайдан. **Барлығы 30 ұпай**).

7. Озон қабаты қандай биіктікте орналасқан?

F) 5-10 км

G) 15-20 км

H) 20-25 км

I) 25-30 км

J) 30-35 км

8. Географиялық қабықтың төменгі шекарасы қай жерден өтеді?

F. атмосфераның төменгі бөлігі

G. литосфераның жоғарғы бөлігі

H. литосфераның төменгі бөлігі

I. атмосфераның жоғарғы бөлігі

J. гидросфераның жоғарғы бөлігі

9. Қандай географиялық нысанды «Қар елі» деп атайды?

F. Гренландия

G. Исландия

H. Альпі

I. Тибет

J. Алтай

10. Қандай планеталар «мұзды алыптар» санатына жатады?

- F. Юпитер және Сатурн
 G. Сатурн және Уран
 H. Уран және Нептун
 I. Нептун және Плутон
 J. Юпитер және Марс
11. Қатты күйінде, мұздық түрінде, қар жамылғысы түрінде кездесетін суды бір сөзбен қалай атайды?
 F. Гидросфера
 G. Криосфера
 H. Глетчер
 I. Морена
 J. Друмлина
12. Үнді мұхитының теңізі?
 F. Андаман
 G. Эгей
 H. Мрамор
 I. Яван
 J. Арафур
10. Солтүстік мұзды мұхитының теңіздері (дұрыс емес жауапты табыңыз)?
 F. Ақ
 G. Карск
 H. Бофорта
 I. Линкольн
 J. Лаккадив
11. Мұхиттардағы рифттер ... дамыған:
 F. Спрединг зоналарында
 G. Платформалы телімдерде
 H. Тақталардың орталығында
 I. На континентальном склоне
 J. Қайраңды зонада
12. Челленджер шұңғымасы – дегеніміз не?
 F. Әлемнің ең терең нүктесі
 G. Әлемдегі ең үлкен үңгір
 H. Канададағы ең ірі шатқал
 I. Антарктидадағы метеорологиялық станция
 J. АҚШ - тағы ең үлкен ұңғыма
31. Қазіргі уақыттағы Каспий теңізі суының деңгейінің көтерілуі немен түсіндіріледі:
 A) мұнай мен газ кен орындарының игерілуі
 B) температура режимінің өзгеруі
 D) тұздылықтың азаюы
 E) өзен ағынының ұлғаюы және булану көлемінің азаюы
32. Мұздықтар көп орналасқан тау:
 A) Тянь-Шань
 B) Тарбағатай
 C) Сауыр
 D) Жетісу Алатауы
 E) Алтай
33. Орманды дала зонасында кездесетін өсімдіктер:
 A) арпабас, атқонақ, итмұрын
 B) жусан, изен, теріскен, алабота
 C) қызылмия, құм қарағаны, сексеуіл
 D) таспашөп, селин, илак

Е) қараот, бұйырғын

34. Қазақстанның қандай жануары халықаралық табиғат қорғау одағының Қызыл кітабына енген?

А) елік

В) қоңыр аю

С) Мензбир суыры

Д) қарсақ

Е) сілеусін

35. Қазақстанның табиғатын зерттеуде үлкен үлес қосқан орыс ғалымы:

Ғ) А.Гумбольдт

Г) Н.А.Северцев

Н) А.Черкасский

Д) Г.С.Карелин

Ж) М.Бекчурин

36. Фанерозойда қалыптасқан қатпарлық:

Ғ) Протерозой қатпарлығы

Г) Киммерий қатпарлығы

Н) Салаир қатпарлығы

Д) Скандинав қатпарлығы

Ж) Каледон қатпарлығы

37. Палеозой және мезозойдың көмірлі түзілімдері:

Ғ) Екібастұз

Г) Ертіс

Н) Шығыс-Еуропа

Д) Павлодар

Ж) Қиыр Шығыс

38. Төмендегі қалалардың қайсысында жергілікті халықтың көп бөлігі негроидтық нәсіл?

Ғ. Монреаль

Г. Сан-Диего

Н. Порт-о-Пренс

Д. Порт-Саид

Ж. Гонолулу

39. Үнді мұхитындағы порттар (дұрыс емес жауапты табыңыз)?

Ғ. Дурбан

Г. Мапуту

Н. Коломбо

Д. Перт-Фримантл

Ж. Бейрут

40. Мемлекет пен астанасы қате көрсетілген сәйкестікті табыңыз:

Ғ. Ангола – Луанда

Г. Бахрейн – Манама

Н. Гайана – Джорджтаун

Д. Руанда – Кигали

Ж. Словения – Братислава

41. Канада провинциялары (дұрыс емес жауапты табыңыз)?

Ғ. Альберта

Г. Юкон

Н. Квебек

Д. Онтарио

Ж. Лабрадор

42. Үнді Еуропа тіл семьясының құрамына кіретін кельт тіл тобының халқы?

Ғ. Ирландықтар

- G. Каталондықтар
 - H. Англичандар
 - I. Шотландықтар
 - J. Исландар
43. Халық саны 100 млн адамнан асатын ел?
- F. Германия
 - G. Франция
 - H. Мексика
 - I. Турция
 - J. Таиланд
44. Төменде көрсетілген елдердің ішінен жерінің ауданы бойынша ең кіші мемлекетті табыңыз?
- F. Ангола
 - G. Монголия
 - H. Эфиопия
 - I. Иран
 - J. Перу
45. Кувейт – басқару формасы қандай ел?
- F. Теократиялық монархия
 - G. Парламенттік монархия
 - H. Абсолюттік монархия
 - I. Сайлаулы монархия
 - J. Дуалистік монархия
46. Адам әлеуеті дамуының индексі қандай көрсеткіштер арқылы анықталады?
- F. Материалдық қамтамасыз етілгендік
 - G. Таза суға қолжетімді халықтың үлесі
 - H. Тіркелген қылмыс саны
 - I. Жан басына шаққандағы энергияны тұтыну
 - J. Экономикалық белсенді халықтың үлесі
47. Төменде көрсетілген ғалымдардың қайсысы Еуразияшылдық идеясының негізін қалаушы ?
- F. Ф. Ратцель
 - G. В. Кристаллер
 - H. А. Леш
 - I. Л.Н. Гумилев
 - J. В. Докучаев
48. БҰҰ – ның реми тілі болып табылмайтын тілді табыңыз?
- F. Араб
 - G. Орыс
 - H. Неміс
 - I. Француз
 - J. Испан
49. Байтақ империя қалыптастыруға ықпал ететін табиғат зонасын (ландшафт) табыңыз?
- F. Ормандар
 - G. Тундра
 - H. Дала
 - I. Таулар
 - J. Дөңдер
50. XX ғасырдың басында әлемдік саясатта басты рөлдердің бірін атқарған географиялық факторды табыңыз?
- F. Билікке ұмтылу
 - G. Аумақтық тұтастыққа ұмтылу

- Н. Тұрақтылыққа ұмтылу
 - І. Ұлт - азаттық қозғалыстар
 - Ж. Мемлекеттің ішкі істеріне араласпау
51. Уран қоры бойынша 1 орынды алатын ел?
- Ғ. Қазақстан
 - Г. Аустралия
 - Н. Канада
 - І. АҚШ
 - Ж. Қытай

БАРЛЫҒЫ: 50 ҰПАЙ